

IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO VEIKLOS SRITYJE
„PRIĖMIMO Į VALSTYBĖS TARNAUTOJO PAREIGAS BEI PRIĖMIMO Į PAREIGAS
PAGAL DARBO SUTARTĮ ORGANIZAVIMO IR KONTROLĖS PAKRUOJO RAJONO
SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOJE“

2015-10-28
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 2, 3 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ patvirtintos Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 7 punktu, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintomis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. AV-648 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Pakruojo rajono savivaldybėje 2015 metais“ sudaryta darbo grupė 2015 metų korupcijos pasireiškimo tikimybei nustatyti.

2015 metais korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas šioje veiklos srityje – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje.*

Analizuotas laikotarpis – nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę vertinti duomenys nuo 2014 m. III ketvirčio pradžios iki 2015 m. II ketvirčio pabaigos.

Atlikta teisės aktų analizė atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nustatytus kriterijus. Vertinant veiklos sritį naudojamas įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo klausimynas.

1. Kriterijus – „Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika“.

Analizuojamuoju laikotarpiu Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje nebuvo užfiksuota Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, taip pat kitokių tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejų.

Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptariamo kriterijaus „Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika“.

2. Kriterijus – „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“.

Pakruojo rajono savivaldybės administracija inicijuodama, organizuodama, vykdydama ir kontroliuodama priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimą į pareigas pagal darbo sutartį Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje vadovaujasi Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966 „Dėl Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1344 „Dėl Atrankos į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 24 d. nutarimu Nr. 1114 „Dėl Valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Valstybės tarnautojo statuso atkūrimo ir pareigų siūlymo buvusiam valstybės tarnautojui taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr.

IV-447 „Dėl Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Konkurso nuostatais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Nustatyta, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje nėra teisės aktų, nustatančių / detalizuojančių kontrolės / priežiūros veiksmus, procedūras ar vykdymo formas, tvarką ar periodiškumą. Kontrolės / priežiūros veiksmai, procedūros ar vykdymo formas, tvarka ar periodiškumas apibrėžti tiek, kiek tai reglamentuoja minėti teisės aktai.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2012 m. liepos 5 d. sprendimu Nr. KS-84 „Dėl Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių bei privačių interesų deklaracijos formos ID001 patvirtinimo“ patvirtintos Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklės, kurių 33 punktą nustato, kad „rekomenduojama valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių vadovams ar jų įgaliotiems atstovams patvirtinti aktualų sąrašą pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus“. Nustatyta, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracija minėtos rekomendacijos punkto neįgyvendina, t. y. nėra patvirtintas aktualus sąrašas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus.

Konkursų organizavimą reglamentuojančiuose Konkurso nuostatuose, kai konkursą laimėję fiziniai asmenys priimami į Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojų (vyriausiųjų specialistų, vyresniųjų specialistų, specialistų), dirbančių pagal darbo sutartis, pareigas, sprendimų priėmimo procedūra yra tiksli, konkreti, tačiau nėra apibrėžtos kontrolės / priežiūros funkcijos. Atsižvelgiant į tai, tikslinga perkelti nuostatas iš Tvarkos aprašo dėl subjektų – Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojo, įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos atstovo ir visuomenės atstovo – dalyvavimo stebėtojų teisėmis konkurso komisijos darbe.

Konkurso nuostatuose nėra nustatytos kontrolės / priežiūros vykdymo funkcijos, neregamentuota vidaus kontrolės procedūra.

Atsižvelgiant į Konkurso nuostatų patvirtinimo datą, rekomenduojama minėtus Konkurso nuostatus peržiūrėti.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. A-287 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašas. Minėto tvarkos aprašo 18 punktą nustato, kad „įsakymai keičiami, papildomi ar pripažįstami netekusiais galios administracijos direktoriaus nurodymu arba įsakymo rengėjo iniciatyva“. Tvarkos aprašas nenustato įsakymų vykdymo kontrolės, priimtų teisės aktų peržiūrėjimo tvarkos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad organizuodama konkursus tiek dėl priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas, tiek dėl priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį Pakruojo rajono savivaldybės administracija sudaro komisiją (Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimo Nr. 966 „Dėl Konkurso į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Konkurso į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo 44 punktą ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Konkurso nuostatų 17, 18 punktai), teigtina, kad kontrolė ir priežiūra dėl minėtų konkursų organizavimo ir kontrolės priklauso Pakruojo rajono savivaldybės administracijai.

Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – atitinka aptariamą kriterijų „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas“. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą analizuojamoje srityje laikytina, kad yra aplinkybių, galinčių sudaryti prielaidas korupcijai.

3. Kriterijus – „Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti“.

Personalo valdymo funkcijas Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje atlieka Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyrius (toliau – skyrius). Skyrius, įgyvendindamas personalo valdymo funkciją, savo veikloje vadovaujasi Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T-374 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos veiklos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Pakruojo rajono savivaldybės administracijos veiklos nuostatais, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. A-476 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus nuostatais, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2015 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. AP-63 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo patvirtinimo“ patvirtintu Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad konkursų komisijos sudarinėjamos iš specialistų, kurių veikla yra aiškiai reglamentuota ir apibrėžta, darytina išvada, kad veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptariamo kriterijaus „Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti“.

4. Kriterijus – „Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu“.

Analizuojama veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – nėra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu. Pažymėtina, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracija vykdo minėtą funkciją.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptariamo kriterijaus „Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu“.

5. Kriterijus – „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“.

Priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai, sprendimus priimančių subjektų teisės ir pareigos apibrėžtos Lietuvos Respublikos teisės aktuose, subjektų, įgyvendinančių nagrinėjamą veiklos sritį, pareigybės aprašymuose (Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo III skyrius, Tvarkos aprašas reglamentuoja „<...> konkurso <...> įstaigoje organizavimo tvarką“). Pažymėtina, kad įgaliojimų veikti savo nuožiūra analizuojamoje srityje suteikta tiek, kiek tai nustato įstatymai (žr. 2. Kriterijus – „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas“).

Priėmimą į pareigas pagal darbo sutartį reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas ir Konkursų nuostatai, kuriuose nustatytas kontrolės mechanizmas nesuteikia galimybės / nesudaro sąlygų subjektui, priimančiam sprendimus, veikti savo nuožiūra.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies 2 punktą nustato, kad savivaldybės administracijos direktorius „<...>tiesiogiai įgyvendindamas įstatymus, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimus, gali kreiptis į valstybinio administravimo subjektus, leisti įsakymus, privalomus savivaldybės administracijos struktūriniams padaliniais, savivaldybės administracijos filialams – seniūnijoms ir į struktūrinius padalinius neįeinantiems valstybės tarnautojams, taip pat jam priskirtos kompetencijos klausimais – savivaldybės gyventojams ir kitiems savivaldybės teritorijoje esantiems subjektams <...>“.

Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. T-101 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentas.

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. A-287 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašas.

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas nustato pagrindinius valstybės tarnybos principus, valstybės tarnautojo statusą, atsakomybę, darbo užmokestį, socialines ir kitas garantijas, valstybės tarnybos valdymo teisinius pagrindus.

Tvarkos aprašas reglamentuoja asmens bendrųjų gebėjimų tikrinimą, vadovavimo gebėjimų tikrinimą ir konkurso į karjeros valstybės tarnautojo ir įstaigos vadovo, priimamo konkurso būdu, pareigas (toliau – pareigos) įstaigoje organizavimo tvarką. Priėmimas į pareigas apima: bendrųjų gebėjimų testo atlikimą; konkurso paskelbimą; dokumentų priėmimą konkursą organizuojančioje įstaigoje; vadovo pareigas siekiantiems užimti pretendentams – vadovavimo gebėjimų tikrinimą; konkurso komisijos sudarymą konkursą organizuojančioje įstaigoje; konkursą; valstybės tarnautojus į pareigas priimančio asmens arba kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos (toliau – valstybės tarnautojus į pareigas priimančio asmens) sprendimo dėl priėmimo į pareigas priėmimą.

Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos Valstybės tarnybos departamentui per Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą teikia informaciją apie valstybės tarnautojų poreikį Valstybės tarnybos departamento direktoriaus nustatytais laikotarpiais.

Konkurso nuostatai reglamentuoja konkursų organizavimą Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje, kai konkursą laimėję fiziniai asmenys priimami į Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojų (vyriausiųjų specialistų, vyresniųjų specialistų, specialistų), dirbančių pagal darbo sutartis, pareigas. Nustatyta, kad Konkursų nuostatai nenustato individualios atsakomybės už komisijos priimtus sprendimus.

44 punktas nustato, kad „konkursui vykdyti sudaroma pretendentų į pareigas konkurso komisija“. 47 punktas nustato, kad „Valstybės tarnybos departamento direktoriaus sprendimu komisijos darbe stebėtojo teisėmis gali dalyvauti Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojas. Jis turi teisę susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su konkurso organizavimu, taip pat reikšti komisijos nariams ir sekretoriui rekomendacinio pobūdžio pastabas dėl Aprašo nuostatų laikymosi. Šis valstybės tarnautojas ne vėliau kaip po 2 darbo dienų nuo konkurso pabaigos konkursą organizavusiai įstaigai pateikia rašytinę išvadą dėl Aprašo nuostatų laikymosi konkurso metu. <...>“. 48 punktas pažymi tai, kad „komisijos darbe stebėtojo teisėmis gali dalyvauti konkursą organizuojančioje įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos arba, jeigu veikia kelios profesinės sąjungos, kelių profesinių sąjungų atstovai <...>. Komisijos darbe stebėtojo teisėmis dalyvaujantys profesinių sąjungų atstovai turi teisę stebėti konkurso eigą. Jiems draudžiama konkurso metu daryti garso ar vaizdo įrašus, naudoti kitas technines priemones <...>“. 49 punktas nustato, kad „komisijos darbe stebėtojo teisėmis taip pat gali dalyvauti ne daugiau kaip 3 kiti visuomenės atstovai <...>“.

Pažymėtina, kad nurodyti subjektai konkursų komisijos darbe gali dalyvauti, gali ir nedalyvauti. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos praktikoje nėra buvę atvejo, kad bent vienas subjektas būtų dalyvavęs konkurso komisijos darbe. Tikslinga perkelti nuostatas iš Tvarkos aprašo į Konkursų nuostatas dėl subjektų – Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojo, įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos atstovo ir visuomenės atstovo – dalyvavimo, stebėtojų teisėmis, konkurso komisijos darbe.

Sprendimų priėmimo procedūrą, organizuojant konkursus Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje, kai konkursą laimėję fiziniai asmenys priimami į Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojų (vyriausiųjų specialistų, vyresniųjų specialistų, specialistų), dirbančių

pagal darbo sutartis, reglamentuojantys nuostatai tikslūs, konkretūs. Kontrolės / priežiūros funkcijas nėra apibrėžtos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – atitinka aptariamą kriterijų „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą analizuojamoje srityje laikytina, kad yra aplinkybių, galinčių sudaryti prielaidas korupcijai.

6. Kriterijus – „Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija“.

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslaptį įstatymas nustato, kad „Valstybės paslaptis – šio įstatymo nustatyta tvarka įslaptinta politinė, karinė, žvalgybos, teisėsaugos, mokslo, technikos ir kita informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali sukelti grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui, teritorijos vientisumui, gynybinei galiai, padaryti žalos valstybės interesams, sukelti pavojų žmogaus gyvybei. Valstybės paslaptį kategorijų sąrašą nustato šis įstatymas“. „Tarnybos paslaptis – šio įstatymo nustatyta tvarka įslaptinta politinė, karinė, žvalgybos, ekonominė, teisėsaugos, švietimo, mokslo, technikos ir kita informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybės ar jos institucijų interesams arba sudaryti prielaidas neteisėtam valstybės paslaptį sudarančios informacijos atskleidimui, sukelti pavojų žmogaus sveikatai. Tarnybos paslaptį kategorijų sąrašą nustato šis įstatymas“.

Organizavimo ir kontrolės procedūros dėl priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį nėra susijusios su naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija.

Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptiamo kriterijaus „Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija“.

7. Kriterijus – „Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų“.

Veiklos srityje – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – anksčiau nebuvo atlikta korupcijos rizikos analizė, veiklos trūkumai nebuvo nustatinėjami.

Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptiamo kriterijaus „Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų“.

Išvados ir siūlymai

1. Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 2 ir 5 punktuose nustatytus kriterijus: „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“, „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“. Darytina išvada, kad egzistuoja aplinkybės, galinčios sudaryti prielaidas korupcijai.

2. Priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas reglamentuoja: Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimas Nr. 966 „Dėl Konkurso į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimas Nr. 1344 „Dėl Atrankos į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 24 d. nutarimas Nr. 1114 „Dėl Valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl

Valstybės tarnautojo statuso atkūrimo ir pareigų siūlymo buvusiam valstybės tarnautojui taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymas Nr. 1V-447 „Dėl užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“.

Priėmimas į pareigas pagal darbo sutartį organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Konkursų nuostatais. Pažymėtina, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje nėra teisės aktų nustatančių / detalizuojančių kontrolės / priežiūros veiksmų, procedūrų ar vykdymo formų, tvarkos ar periodiškumo. Kontrolės / priežiūros veiksmai, procedūros ar vykdymo formos, tvarka ar periodiškumas apibrėžti tiek, kiek tai reglamentuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai. Atsižvelgiant į tai, kad nėra kontrolės / priežiūros procedūrų, Lietuvos Respublikos teisės aktai ir Pakruojo rajono savivaldybės teisės aktai nereglamentuoja kitų institucijų patvirtinimo, kontrolės / priežiūros mechanizmo, Pakruojo rajono savivaldybės administracija turi teisę priimti asmenis į pareigas savo nuožiūra, nesant kontroliuojančios / priežiūrą vykdančios institucijos pritarimo. Siūlymas – peržiūrėti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtintus Konkurso nuostatus ir nustatyti kontrolės / priežiūros funkcijas, kurios nėra apibrėžtos.

3. Siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų laikymąsi siūloma įgyvendinti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2012 m. liepos 5 d. sprendimu Nr. KS-84 „Dėl privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių bei privačių interesų deklaracijos formos ID001 patvirtinimo“ patvirtintos Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių 33 punktą, kuris nustato, kad „rekomenduojama valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių vadovams ar jų įgaliotiems atstovams patvirtinti aktualų sąrašą pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus“. Pakruojo rajono savivaldybės administracija minėtos rekomendacijos punkto neįgyvendina.

4. Tvarkos aprašo 44 punktą nustato, kad „konkursui vykdyti sudaroma pretendentų į pareigas konkurso komisija“. 47 punktą nustato, kad „Valstybės tarnybos departamento direktoriaus sprendimu komisijos darbe stebėtojo teisėmis gali dalyvauti Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojas. 48 punktą pažymi tai, kad „komisijos darbe stebėtojo teisėmis gali dalyvauti konkursą organizuojančioje įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos arba, jeigu veikia kelios profesinės sąjungos, kelių profesinių sąjungų atstovai. 49 punktą nustato, kad „Komisijos darbe stebėtojo teisėmis taip pat gali dalyvauti ne daugiau kaip 3 kiti visuomenės atstovai <...>“. Atsižvelgiant į tai, siūloma perkelti nuostatas iš Tvarkos aprašo dėl subjektų – Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojo, įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos atstovo ir visuomenės atstovo – dalyvavimo stebėtojų teisėmis konkurso komisijos darbe į Konkursų nuostatus.

5. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Konkursų nuostatai. Atsižvelgiant į minėtų nuostatų patvirtinimo datą, rekomenduojama minėtus Konkurso nuostatus peržiūrėti.

6. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. A-287 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašas. Minėto tvarkos aprašo 18 punktą nustato, kad „įsakymai keičiami, papildomi ar pripažįstami netekusiais galios administracijos direktoriaus nurodymu arba įsakymo rengėjo iniciatyva“. Tvarkos aprašas nenustato įsakymų vykdymo kontrolės, priimtų teisės aktų peržiūrėjimo tvarkos. Siūlymas – peržiūrėti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. A-287 „Dėl Pakruojo

rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašą ir jame nustatyti įsakymų vykdymo kontrolės tvarką.

7. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Konkursų nuostatai nenustato individualios atsakomybės už komisijos narių priimtus sprendimus įgyvendinant Konkursų nuostatus. Siūlymas – spręsti klausimą dėl individualios atsakomybės komisijos nariams už priimtus sprendimus.

Meras



Saulius Gegieckas